

Věc C-449/19

**Shrnutí žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce podle čl. 98 odst. 1
jednacího řádu Soudního dvora**

Datum doručení:

13. června 2019

Předkládající soud:

Finanzgericht Baden-Württemberg (Německo)

Datum předkládacího rozhodnutí:

12. září 2018

Žalobkyně:

WEG Tevesstraße

Žalovaný:

Finanzamt Villingen-Schwenningen

Předmět původního řízení

Právní úprava členského státu, podle níž dodávky tepla poskytované společenstvím vlastníků bytových jednotek vlastníkům bytových jednotek je osvobozeno od daně z přidané hodnoty – Slučitelnost s ustanoveními směrnice 2006/112

Předmět a právní základ předběžné otázky

Výklad unijního práva, článek 267 SFEU

Předběžná otázka

Je nutné ustanovení směrnice Rady 2006/112/ES ze dne 28. listopadu 2006 o společném systému daně z přidané hodnoty (Úř. věst. 2006, L 347, s. 1) vykládat v tom smyslu, že brání právní úpravě členského státu, podle níž je dodávka tepla poskytovaná společenstvím vlastníků bytových jednotek vlastníkům bytových jednotek osvobozena od daně z přidané hodnoty?

Uváděná ustanovení unijního práva

Směrnice Rady 2006/112/ES ze dne 28. listopadu 2006 o společném systému daně z přidané hodnoty, konkrétně čl. 135 odst. 1

Prohlášení č. 1 do zápisu z jednání ke směrnici 2006/112 (*neoficiální překlad*)

Šestá směrnice Rady 77/388/EHS ze dne 17. května 1977 o harmonizaci právních předpisů členských států týkajících se daní z obratu – Společný systém daně z přidané hodnoty: jednotný základ daně

Prohlášení č. 7 do zápisu z jednání Rady konaného dne 17. května 1977 k článku 13 směrnice 77/388 (*neoficiální překlad*)

Uvedené vnitrostátní předpisy

Umsatzsteuergesetz (zákon o dani z obratu, dále jen „UStG“), konkrétně § 4, § 15a

Gesetz über das Wohnungseigentum und das Dauerwohnrecht (zákon o vlastnictví bytových jednotek a práva k dlouhodobému bydlení) (Wohnungseigentumsgesetz) (zákon o vlastnictví bytových jednotek)

Stručné shrnutí skutkového stavu a řízení

- 1 Předmětem sporu je výše odpočtu daně zaplacené na vstupu v souvislosti s pořízovacími a provozními náklady kogenerační tepelné jednotky (dále jen „KTJ“) v roce 2012.
- 2 Žalobkyně je společenstvím vlastníků bytových jednotek a spoluvlastníků, které je složeno z X GmbH, Y (státní orgán), jakož i Z (obec). V roce 2012 pořídila žalobkyně KTJ. Elektřinu vyráběnou KTJ dodávala žalobkyně dodavateli elektrické energie, teplo vyráběné při výrobě elektřiny dodávala vlastníkům bytových jednotek, resp. spoluvlastníkům.
- 3 Pro rok 2012 uplatnila žalobkyně částky odpočtu daně zaplacené na vstupu v souvislosti s náklady na pořízení a provoz KTJ v celkové výši 19 765,17 eur. Žalovaný uznal pro odpočet daně uplatněné částky pouze ve výši 28 % - představujících podle jeho výpočtů podíl uvedených nákladů připadajících na výrobu elektřiny. Podíl ve výši 72 % připadající na výrobu tepla odmítl uznat pro účely odpočtu daně s odůvodněním, že dodávka tepla vlastníkům bytových jednotek je osvobozena od daně (§ 4 bod 13 UStG).
- 4 Proti tomu rozhodnutí směřuje žaloba, kterou žalobkyně podala po neúspěšném odvolání dne 13. prosince 2016 u předkládajícího soudu, jíž je mimo jiné vytýkáno, že § 4 bod 13 UStG je v rozporu s unijním právem.

Právní rámec

- 5 Podle § 4 bodu 13 UStG jsou mimo jiné osvobozena plnění, která společenství vlastníků bytových jednotek poskytují ve smyslu zákona o vlastnictví bytových jednotek vlastníkům bytových jednotek a spoluvlastníkům, pokud plnění spočívají v dodávce tepla.
- 6 Právní institut vlastnictví bytových jednotek a spoluvlastnictví je upraven v zákoně o vlastnictví bytových jednotek. Podle této úpravy lze – odchýlně od pravidel stanovených v občanském zákoníku, podle nichž pozemek a stavba na něm zřízená tvoří v zásadě jeden celek a jsou ve vlastnictví stejné osoby nebo osob – založit vlastnictví k jednotlivým bytovým jednotkám nebo nebytovým prostorům. V prvně uvedeném případě se hovoří o vlastnictví bytové jednotky, v posledně uvedeném případě o spoluvlastnictví. Součástí vlastnictví, resp. spoluvlastnictví je vedle vlastnického práva k bytové jednotce nebo nebytovým prostorům vždy také spoluvlastnický podíl na společném majetku. Ke společnému majetku náleží mimo jiné zařízení pro výrobu tepla pro vytápění.

Stručné vylíčení odůvodnění předběžné otázky

- 7 Předkládající soud má pochybnosti, zda je § 4 bod 13 UStG slučitelný se směrnicí 2006/112.
- 8 Podle judikatury Soudního dvora porušuje členský stát unijní právo, pokud zavede a zachová osvobození od daně, které je v rozporu s unijním právem (rozsudek ze dne 3. července 1997, Komise v. Francie, C-60/96, EU:C:1997:340).
- 9 V německé právní literatuře se vede spor, zda pro osvobození od daně stanovené v § 4 bodu 13 UStG existuje zmocňovací právní základ v unijním právu. Zatímco někteří autoři zastávají názor, že toto osvobození od daně není slučitelné se směrnicí 2006/112 a tudíž jej nelze uplatnit, jiní autoři s jeho slučitelností s unijním právem souhlasí, přičemž existují různá odůvodnění pro toto tvrzení.
- 10 Zčásti je čl. 135 odst. 1 písm. l) směrnice 2006/112, podle něhož členské státy mohou osvobodit pacht nebo nájem nemovitosti, považován za dostatečný zmocňovací právní základ. Předkládající soud však nepovažuje toto ustanovení vzhledem k jeho znění za bez dalšího použitelné. Definici pojmu „pacht nebo nájem nemovitosti“ směrnice neobsahuje. Soudní dvůr pojem definoval v tom smyslu, že pronajímatel převede na nájemce za úplatu a na sjednanou dobu právo užívat tuto nemovitost a vyloučit jakoukoli další osobu z výkonu takového práva. Kromě toho poukázal na to, že výrazy použité za účelem vymezení osvobození od daně uvedených v čl. 135 odst. 1, včetně pojmů „pacht“ nebo „nájem nemovitosti“, je nutné vykládat striktně, jelikož tato osvobození představují výjimky z obecné zásady, podle které je daň z přidané hodnoty vybírána z každého poskytnutí služby uskutečněného osobou povinnou k dani za úplatu (rozsudek ze dne 19. prosince 2018, Mailat, C-17/18, EU:C:2018:1038, body 36 a 37 a další odkazy).

- 11 Dále je zastáván názor, že na § 4 bod 13 UStG se vztahuje prohlášení č. 7 do zápisu z jednání k článku 13 směrnice 77/388. V tomto prohlášení je uvedeno: „Rada a Komise prohlašují, že členské státy [...] mohou od daně z přidané hodnoty osvobodit dodávku tepla nebo podobných předmětů poskytovanou společenstvím vlastníků bytových jednotek vlastníkům bytových jednotek.“ (*neoficiální překlad*) Zčásti je prohlášení do zápisu z jednání přímo považováno za zmocňovací právní základ, zčásti je považováno za upřesnění čl. 13 části B písm. c) směrnice 77/388. Použitelnost na základě režimu směrnice 2006/112 je odůvodněna jejím čl. 136 písm. a) ve spojení s prohlášením č. 1 do zápisu z jednání ke směrnici 2006/112, v němž je uvedeno, že pokud jde o dřívější prohlášení do zápisu z jednání o směrnici 77/388 a pozdějším změnám směrnice, Rada a Komise potvrdily, že tato nebyla zrušením směrnice dotčena.
- 12 Předkládající soud má však za to, že § 4 bod 13 UStG nelze odůvodnit prohlášením č. 7 k článku 13 směrnice 77/388, resp. k článku 136 směrnice 2006/112 a prohlášením č. 1. Podle judikatury Soudního dvora nelze pro účely výkladu ustanovení použít prohlášení do zápisu z jednání, pokud obsah prohlášení není ve sporném ustanovení vyjádřen a není tak právně závazný (viz rozsudky ze dne 26. února 1991, Antonissen, C-292/89, EU:C:1991:80, a ze dne 29. května 1997, VAG Sverige, C-329/95, EU:C:1997:256). Předkládající soud nenachází ani v článku 13 směrnice 77/388 ani v článku 136 směrnice 2006/112 dostatečná vodítka, na základě nichž by bylo možné dovodit vůli normotvůrce osvobodit od daně dodávku tepla poskytovanou společenstvím vlastníků bytových jednotek vlastníkům bytových jednotek.
- 13 Konečně je zastáván názor, že v případě plnění poskytovaného společenstvím vlastníků bytových jednotek vlastníkům nejde o zdanitelné plnění. Zčásti je odmítáno postavení společenství vlastníků bytových jednotek jakožto podnikatele, zčásti existence poskytování plnění za protiplnění. V této souvislosti předkládající soud uvádí, že prohlášení č. 7 k článku 13 směrnice 77/388 by bylo možné chápat v tom smyslu, že Komise a Rada nepovažovaly mimo jiné dodávku tepla poskytovanou společenstvím vlastníků bytových jednotek vlastníkům bytových jednotek za hospodářskou činnost ve smyslu čl. 4 odst. 1 a 2 směrnice 77/388, který předcházel čl. 9 odst. 1 směrnice 2006/112. Přijmeme-li tento názor, je oprávnění k odpočtu dně vyloučeno již proto, že žalobkyně by nebyla osobou povinnou k dani ve smyslu čl. 2 odst. 1 písm. a), čl. 9 odst. 1 a článku 168 směrnice 2006/112. Potom by byl § 4 bod 13 UStG nadbytečný a měl by pouze deklaratorní povahu.